

TALHA APAK

Yeminli Mali Müşavir (YMM)
talha.apak@paradergi.com.tr

Beklenen mali af paketi Hükümet tarafından Meclis'e sunuldu. Paketle vergi ve sigorta borçları yeniden yapılandırılacak, kasa/stok affı gelecek, geçmiş yıllara ilişkin matrah artışında incelemeyi kaçınmak mümkün olacak...

Kapsamlı mali af geliyor

TÜRKİYE'DE özellikle erken seçim zamanlarında toplumda hep bir af beklentisi öne çıkar. Bu kez de böyle bir beklenti oluştu. Hükümet tarafından ilk olarak "imar barışı" kamuoyuna duyuruldu. Bu kez, imar barışını da içine alan kapsamlı bir "mali af" paketi açıklandı. İlgili düzenleme bir torba kanun tasarısı ile ivedi bir şekilde Meclis'e sunulmuş bulunuyor. Benzeri bir düzenleme en son 19/8/2016 tarihinde 6736 sayılı kanun ile getirilmişti. Hükümetçe, düzenlemenin adına "barış" denilse de kamuoyunda veya uygulamada "mali af" olarak biliniyor. Böyle bir düzenlemeye ihtiyaç var mıydı, yok muydu tartışmasına girmek yerine, düzenlemenin neler içerdiği üzerinde durmak gerekiyor. Çünkü karşı olsak da olmasak da bu süreçte böyle bir düzenlemeyi her siyasetçi yapardı; geçmişte de yapıldı. O halde bize düşen kamuoyunu bilgilendirmektir.

YENİ DÜZENLEME NELER İÇERİYOR?

Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı" 30/4/2018 tarihinde TBMM'ne sunuldu. Düzenlemenin önemli satır başlarını şöyle özetleyebiliriz.

1. Vadesi Geçmiş Borçların Yeniden Yapılandırılması: 31/3/2018 tarihi, itibarıyla birikmiş vergi ve sigorta prim borçlarının, gecikme faizi kaldırılarak yerine yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) oranında bir maliyet ilavesiyle 36 aya kadar 18 eşit taksitle yeniden yapılandırılması sağlanmış bulunuyor.

2. Mevcut ve Muhtemel Vergi İhtilaflarının Sulh Yoluyla Sonlandırılması: İlk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda, verginin yüzde 50'si ile bu tutara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın ödenmesi öngörülmüştür.

3. Matrah ve Vergi Artırımı ile Olası Risklerin Ortadan Kaldırılması: Mükellefler, belirtilen şartlar dâhilinde gelir ve kurumlar vergisi matrahlarını artırdıkları takdirde, artırımda bulunulan yıllar için yıllık gelir ve kurumlar vergisi incelemesi ve bu yıllara ilişkin bu vergi türleri için daha sonra başka bir tarhiyat yapılmaz.

4. Kasa, Ortaklar Cari Hesabı ve Stok Affı ile İşletme

Kayıtlarının Fiili Duruma Getirilmesi: İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat, demirbaşlar ile kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan emtia, genel orana tabi makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden yüzde 10 oranı, indirimli orana tabi diğer makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden tabi olduğu oranların yarısı esas alınarak katma değer vergisi hesaplanır ve ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edilerek, beyanname verme süresi içinde ödeyenler bu haktan yararlanır. Ayrıca, bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri, 31/12/2017 tarihi itibarıyla düzenledikleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarları ile bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemlerini bu Kanunun yayımı tarihini izleyen üçüncü ayın sonuna kadar vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebilecekler.

5. Yapı Kayıt Belgesi Verilerek Kaçak Yapıların Sorununun Çözülmesi: Afet risklerine hazırlık kapsamında ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı yapıların kayıt altına alınması ve imar barışının sağlanması amacıyla, 31/12/2017 tarihinden önce yapılmış yapılar için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve yetkilendireceği kuruluşlara 31/12/2018 tarihine kadar başvurulması ve bu maddedeki şartların yerine getirilmesi halinde Yapı Kayıt Belgesi verilebilecek.

MALİ AFLAR SON BULMALI

Daha önce, vergi ödevlerini eksiksiz yerine getiren "uyumlu mükellefleri" koruyan yüzde 5 oranındaki vergi indirimi uygulamasındaki çok ağır koşullar nedeniyle, Maliye neredeyse "uyumlu mükellef" bulmakta zorlanırken, her seçim döneminden alışık olduğumuz kapsamlı vergi afları ile vergi ödevlerini eksiksiz yerine getiren düzgün mükellefleri de üzmemek ve vergi aflarına artık son vermek gerekiyor. Kaldı ki, bu tür düzenlemeler her zaman bütçeyi bozuyor ve bütçeye ek yük getiriyor. Bu da, sonuçta fiyat artışlarıyla vatandaşları yansıyor. Devletin vatandaşları ile barışması iyi de, yine de yıllardır hayalini kurduğumuz vergi adaleti ve adil gelir dağılımının tesisi, ülkemizin güçlü bir demokrasi ile geleceği için de çok önemli.